

**V МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
ПРОФЕСІЙНЕ СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ:
проблеми і перспективи**

**Скиба
МИКОЛА ЄГОРОВИЧ:
педагог, вчений, ректор**

**ГАЛЕРЕЯ
ТВОРЧИХ ОСОБИСТОСТЕЙ**

Скиба Микола Єгорович

Заслужений працівник народної освіти, Відмінник освіти України, доктор технічних наук, професор, академік Української технологічної академії, Міжнародної академії Інформатизації, Української академії економічної кібернетики.

Вчитель, педагог, засновник наукової школи “Наукові та практичні основи переробки відходів виробництва у легкій промисловості”,

якого добре знають і шанують в Україні та за її межами.

**Головні віхи творчого шляху ректора
Хмельницького національного університету,
д-ра техн. наук, проф. Скиби Миколи Єгоро-
вича**

- 1967–1972 рр.** – студент Київського технологічного інституту легкої промисловості за спеціальністю “Машини і апарати легкої промисловості”.
- 1972–1975 рр.** – аспірант кафедри машин і апаратів Київського технологічного інституту легкої промисловості.
- 1975–1980 рр.** – асистент кафедри машин і апаратів легкої промисловості Хмельницького технологічного інституту побутового обслуговування.
- 1980 р.** – захист дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук на тему “Динаміка гідравлічного приводу машин легкої промисловості”.
- 1980–1983 рр.** – старший викладач кафедри машин та апаратів легкої промисловості.
- 1983–1996 рр.** – доцент кафедри машин і апаратів легкої промисловості Хмельницького технологічного інституту побутового обслуговування.
- 1985 р.** – нагороджений знаком “Винахідник СРСР”.

- 1985–1995 рр.** – декан факультету по роботі з іноземними студентами.
- 1994 р.** – присвоєно звання “Відмінник освіти України”.
- 1996–2001 рр.** – декан гуманітарно-педагогічного факультету Технологічного університету Поділля, професор кафедри машин і апаратів легкої промисловості.
- 1999–2001 рр.** – проректор з навчальної роботи Технологічного університету Поділля.
- 1999 р.** – присвоєно почесне звання “Заслужений працівник народної освіти України”.
- 2000 р.** – обраний дійсним членом Української технологічної академії.
- 2002 р.** – відзначений Почесною грамотою Кабінету міністрів України.
- 2002 р.** – відзначений Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України.
- 2002 р.** – обраний дійсним членом Міжнародної академії інформатизації.
- 2002 р.– до теперішнього часу** – ректор Технологічного університету Поділля (нині Хмельницький національний університет).
- 2005 р.** – захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора технічних наук на тему: “Наукові основи ресурсозберігаючих технологій переробки відходів натуральних шкір у матеріали та вироби взуттєвого виробництва”.
- 2005 р.** – нагороджений знаком “За наукові досягнення”.
- 2006 р. – до теперішнього часу** – депутат Хмельницької обласної ради.
- 2007 р.** – визнаний “Людиною року” в конкурсі м. Хмельницького в номінації “За виховання інтелектуальної еліти”.

2008 р. – нагороджений орденом “За заслуги” III ступеня.

Життєвий шлях власними очима

1. Сумщина – край дитинства

Сумщина – край численних річок, їх нараховується більше півтора десятка, які належать до басейну Дніпра, багатьох озер – Остер, Обод, Перерва, Глушиця, лісів, що покривають одну п'яту території області, заповідників і заказників з пам'ятками садово-паркового мистецтва, зокрема Тростянецький та Кияницький парки, пам'яток державного значення – Шелихівське озеро, урочище Боромля.

У одному з мальовничих куточків цього краю, у селі Камінь Кролевецького району, що розкинулося біля річки Сейм – притоки Десни, 15 грудня 1949 року народився Скиба Микола Єгорович. Однак в документах зазначено іншу дату – 1 січня 1950 року. Щоб не приписувати рік, батьки вирішили перенести дату народження на 1 січня. Святкує свій день народження Микола Єгорович, звичайно, 15 грудня.

Родина Скиби Єгора Степановича, з діда-прадіда землероба, була дружньою, працьовитою. У ній зростала, крім сина Миколи, донька Марія. Тримали господарство, батько любив столярну справу, знав ціну дереву, виготовляв з деревини різні речі. Різьблені шафи, столи збереглися й до цього часу і є окрасою інтер'єру у сільській хаті.

До батька, Єгора Степановича та матері Катерини Василівни, Микола звертався тільки на Ви. Виховання дітей у цій сім'ї відбувалося у кращих традиціях українського народу. Діти вивчали свій родовід, історію, культуру, звичаї рідного краю. Саме у батьківській хаті Микола Скиба отримав свої перші уроки справедливості, навчився поважати гідність людини, цінувати її працю.

Син виявився дуже вдячний своїм батькам. Дійсно сильні й мужні, вони, глибоко усвідомлюючи обов'язок перед дітьми, навчили їх збагачувати своє життя не тільки матеріально, а й духовно.

З 1957 до 1967 року Скиба М.Є. навчався у Камінській середній школі, яку закінчив зі срібною медаллю. Улюбленими предметами були, звичайно, фізика і математика. Після уроків допомагав батькам по господарству, у вільний час захоплювався літературою, багато читав. Улюбленою стала книжка Л.М. Толстого “Війна і мир”.

Зі свого дитинства та юності Микола Єгорович виніс лише найвітліші, найпрекрасніші моменти, які і лягли в основу його життєвого кредо – творити на благо своєї батьківщини, України, допомагати тим, які потребують цієї допомоги, докладати максимум зусиль для досягнення

поставлених цілей – йти крізь терни до зірок.

2. Найпрекрасніша пора – студентські роки

У 1967 р. Микола Єгорович був зарахований до лав студентів Київського технологічного інституту легкої промисловості. Здійснилася його мрія стати інженером. Лекції, семінарські заняття, колоквиуми, диспути захоплювали у вир студентського життя. Після занять сиділи в читальному залі бібліотеки, конспектували, виконували креслення, допомагали своїм друзям і подругам. Вже з першого курсу М.Є. Скиба був активним членом студентського наукового товариства. У співавторстві з викладачами опублікував ряд наукових робіт. Непомітно пройшов перший рік навчання. В заліковій книжці за результатами здачі екзаменів були виставлені тільки відмінні оцінки. Але все це давалося в результаті напруженої праці. Адаже вимоги до навчання в цьому столичному вищому навчальному закладі були дуже високими. Керівництво інституту, деканати, завідувачі кафедр вимогливо ставилися до організації навчального процесу, прискіпливо розглядали кожне порушення як з боку студентів, так і викладачів на виробничих нарадах, зборах і засіданнях громадських організацій. Та наполегливість і зусилля давали позитивний результат.

Студентські роки – найкраща пора, а Київ – найкраще місто. Скільки мрій, захоплень, можливостей, але це ще й перші випробування на самостійне життя, без батька-матері, в кімнаті №59 гуртожитку КТІЛП, де ліжка були у два яруси. Однак жили однією сім'єю, ділили порівну хліб-сіль, прислані батьками харчі, навчилися смажити картоплю, готувати яєчню. І по сьогодні однокурсники, товариші по кімнаті: Микола Савюк з Ізяславщини, Василь Мельник з Хмельницького району, Володимир Горбань з Чернігівщини, Михайло Марченко з Білої Церкви – залишилися друзями на все життя, двоє з них – Микола Савюк і Василь Мельник – працюють в університеті.

Друзі цікавилися культурним життям столиці, спортом. Незабутній староста групи Юрій Помазунов, що був старшим на кілька років, вже після армії, одруженим. Щоб утримувати сім'ю, мав підробляти. Робота була в мистецько-спортивному комплексі – Палаці “Україна”, завдяки йому можна було придбати дешеві квитки на різні заходи, концерти. Запам'ятався особливо на одному з концертів спів Клавдії Шульженко, назавжди улюбленим став артист кіно Михайло Ульянов.

Ходили також на вистави в Будинок офіцерів, займалися в спорткомплексі, гуляли в парках міста Києва, на схилах Дніпра. Тут і познайо-

милися зі студентками економічного факультету, одна з них Галина Мор-гун стала дружиною.

У 1972 році після успішного захисту дипломної роботи та державних іспитів закінчилось студентське життя і розпочалась самостійна педагогічна робота.

3. Аспірантура: перші кроки наукового становлення

У 1972 році Рада механічного факультету рекомендувала Скибу Миколу Єгоровича до вступу в аспірантуру на кафедрі машин і апаратів шкіряно-взуттєвого виробництва Київського технологічного інституту легкої промисловості.

Працюючи над темою дисертації “Динаміка гідравлічного приводу машин легкої промисловості”, молодий дослідник все більше відчував прагнення до педагогічної діяльності, зрозумів, що це його покликання, його Божий дар.

Засів знову за книжки, працював над науковими статтями, винаходами, раціональними пропозиціями, складав кандидатські іспити. Першим вагомим здобутком у науково-педагогічній діяльності М.Є. Скиби став захист ним у 1980 році кандидатської дисертації, який виявився для нього сильним психологічним імпульсом для подальшої самоосвіти та активізації наукової і педагогічної роботи, яку він активно провадить у наступні роки. Після закінчення аспірантури в 1975 році Микола Єгорович був призначений Міністерством вищої та середньої спеціальної освіти України асистентом кафедри машин і апаратів легкої промисловості Хмельницького технічного інституту побутового обслуговування. З того часу Поділля, місто Хмельницький стає його рідною домівкою, а Хмельницький національний університет – справою усього життя.

4. Декан факультету по роботі з іноземними студентами

У 1985 році М.Є. Скиба почав працювати як декан факультету по роботі з іноземними студентами. Це був особливий факультет. За 11 років його існування його студентами були представники з 20 країн світу. У нас навчалися і араби, і африканці, і афганці, студенти з європейських країн (Німеччини, Болгарії, Чехословаччини). З 1991 року були укладені дого-

вори про навчання студентів з Індії, Непалу, Бангладеш, причому, так би мовити, “з нуля”, тобто з підготовчого відділення для іноземних студентів. Усіх студентів-іноземців потрібно було забезпечити рівними умовами і щодо навчання, і щодо проживання, і щодо культурних потреб. Якщо врахувати, що контингент іноземців був досить різноманітним і у нашій країні свого часу постали проблеми із забезпеченням продуктами харчування та промисловими товарами, а іноземців потрібно було утримувати і у цих складних умовах, можна сказати, що на плечі Миколи Єгоровича була покладена відповідальність величезної ваги. І він з цією відповідальністю впорався. Понад 500 іноземних громадян здобули вищу освіту у нашому Хмельницькому інституті побутового обслуговування, а згодом – в університеті. І завершив своє існування факультет по роботі з іноземними студентами тільки тоді, коли була згорнута загальноукраїнська програма щодо навчання студентів-іноземців.

На цій посаді Микола Єгорович зробив неоціненний внесок для утвердження авторитету на міжнародній арені молоді української держави, зміцнення її позицій в світовому співтоваристві. Значна частина його вихованців зайняли чільні місця в урядах своїх країн і тепер прагнуть зміцнювати всебічне співробітництво з нашою державою.

5. Фундатор гуманітарного інституту

Микола Єгорович Скиба є фундатором найбільшого у Хмельницькому національному університеті інституту – Гуманітарного, який був створений у 1996 році. За всі роки існування вищого навчального закладу, який сьогодні має назву “Хмельницький національний університет”, жоден факультет не розвивався такими швидкими темпами. На момент створення у складі факультету було 4 спеціальності: “Екологія”, “Охорона праці в машинобудуванні”, “Трудове навчання”, “Професійне навчання”. Причому саме М.Є. Скиба був ініціатором відкриття двох останніх спеціальностей, за його безпосередньої участі формувався пакет необхідних для отримання ліцензії документів, добиралися кадри, готувалася матеріально-технічна база для забезпечення навчального процесу, була створена нова кафедра – кафедра педагогіки тощо. Організація нового факультету, започаткування нових спеціальностей – це була діяльність, багато в чому нова для Миколи Єгоровича, але він не тільки сам дуже швидко вчився виконувати нові для себе завдання, він навчав цьому і своїх колег – працівників деканату, кафедр факультету.

Тільки за кілька років існування завдяки кропіткій, наполегливій

роботі усього колективу гуманітарно-педагогічний факультет отримав ліцензії на провадження освітньої діяльності ще за чотирма спеціальностями: “Переклад”, “Міжнародна інформація”, “Міжнародні економічні відносини”, “Соціальна педагогіка”. Контингент студентів на той час зріс до 1000 осіб, з’явилися нові кафедри – кафедра перекладу, кафедра міжнародної інформації, кафедра методики трудового і професійного навчання. Факультет зростав на очах – і кількісно, і якісно, тому у 2004 році постала потреба у його реорганізації. Слід згадати, що на той час М.Є. Скиба уже “переріс” посаду декана факультету, йому була запропонована посада проректора університету. Енергії, працездатності Миколи Єгоровича вистачило і на виконання обов’язків проректора, і на керівництво факультетом. Бачення сучасних вимог до організації роботи вищого навчального закладу, шляхів вирішення проблем, які виникали у ході стрімкої реорганізації всієї вищої освіти в Україні дозволило ректорату університету прийняти рішення про створення таких структурних підрозділів, як інститути. У Гуманітарний інститут був реорганізований гуманітарно-педагогічний факультет, у його складі і виділилося два факультети – гуманітарно-педагогічний і факультет міжнародних відносин.

Гуманітарно-педагогічний факультет об’єднав спеціальності, пов’язані з педагогічною діяльністю, із забезпеченням соціальних, гуманітарних потреб людини. І, слід зауважити, продовжив традиції активного розвитку, започатковані першим деканом ГПФ Скибою М.Є. Сьогодні факультет готує фахівців уже за дев’ятьма напрямками підготовки. Серед них – “Технологічна освіта”, “Професійна освіта”, “Філологія (Українська мова і література)”; “Філологія (Англійська мова і література)”; “Соціальна педагогіка”, “Практична психологія”, “Соціальна робота”, “Здоров’я людини”, “Екологія, збалансоване природокористування та охорона навколишнього середовища”.

Дітищем Миколи Єгоровича Скиби вважається і факультет міжнародних відносин. Адже, знову ж таки, завдяки йому свого часу ще у складі ГПФ була започаткована підготовка фахівців за спеціальностями, які орієнтувалися на міжнародну діяльність – забезпечення інформаційних зв’язків, міжнародної економічної діяльності, забезпечення спілкування іноземною мовою, перекладу у спілкуванні різномовних людей. Саме ці спеціальності, актуальні, нові, необхідні у нашому регіоні були зосереджені згодом на факультеті міжнародних відносин (ФМВ). Отже, спеціальності ФМВ – “Міжнародна інформація”, “Міжнародні економічні відносини” та “Переклад”.

Факультет є центром з підготовки фахівців для роботи у сфері міжнародних відносин та перекладу. Сьогодні на 3 спеціальностях факультету навчаються близько 900 студентів. Навчальний процес забезпе-

чує висококваліфікований професорсько-викладацький колектив, у складі якого 125 чоловік, із них 5 – доктори наук, професори, 60 кандидати наук, доценти.

6. Ректор Хмельницького національного університету

У жовтні 2001 р. Скибу Миколу Єгоровича було обрано ректором університету. На цій посаді він з усією повнотою розкриває талант вченого і видатного організатора вищої освіти. У грудні 2003 р. Технологічний університет Поділля було реорганізовано в Хмельницький державний університет. У 2004 р. всі спеціальності університету пройшли державну акредитацію. Здійснювалося єдине організаційно-методичне керівництво всіма напрямками діяльності факультетів, кількість яких збільшилася до 14, на яких навчалося більше 15 тисяч студентів.

У даний час підготовка фахівців ведеться з 43 спеціальностей за 37 напрямками. Мудра і далекоглядна позиція професора М.Є. Скиби у питанні відкриття і матеріальної підтримки розвитку перспективних спеціальностей, пов'язаних насамперед з сучасними комп'ютерними технологіями, менеджментом, аудитом, фінансами, міжнародними відносинами, а також іншими економічними, технічними і гуманітарними спеціальностями, дозволяє університету і сьогодні не тільки підтримувати імідж сучасного закладу вищої освіти України, але й розвиватися в напрямку, який властивий найкращим університетам світу. У 2004 р. університет виборов велику золоту медаль за досягнення в розвитку дистанційних освітніх технологій. Ефективними виявились інноваційні розробки з комп'ютерних технологій, з теорії механізмів та машин, впровадженню їх у навчальний процес.

За останні роки під керівництвом ректора М.Є. Скиби відзначається позитивна динаміка якісних і кількісних показників розвитку всіх основних напрямів діяльності університету. Це стало підставою для клопотання про надання Хмельницькому державному університету статусу національного. 21 липня 2004 р. Президент України підписав указ, в якому зазначалося: “Ураховуючи загальнодержавне і міжнародне визнання результатів діяльності Хмельницького державного університету у розвиток національної освіти і науки постановляю: надати Хмельницькому державному університету статус національного”.

Заслугою Миколи Єгоровича є формування стабільного, працездатного, дружнього, ініціативного та перспективного колективу виклада-

чів та співробітників, що можуть працювати в умовах жорсткої конкуренції. Сьогодні в університеті навчальний процес забезпечують більше 70 докторів наук, професорів, понад 400 кандидатів наук, доцентів.

В університеті успішно діють наукові школи з тертя та зношування в машинах, машинознавства, матеріалознавства, механіки деформованого твердого тіла, прогресивних технологій поверхневого зміцнення конструктивних елементів, автоматизованих систем контролю радіоелектронної апаратури, проблем економіки, нормування праці, з обліку і аудиту, новітньої історії України тощо.

Чільне місце серед них займає наукова школа ректора університету, д-р. техн. наук, професора Скиби Миколи Єгоровича – “Наукові та практичні основи переробки відходів виробництва у легкій промисловості”. Науковцями школи захищені 2 докторські і 16 кандидатських дисертацій, видані 3 монографії, 1 підручник, опубліковано понад 250 статей, одержано 40 авторських свідоцтв і патентів.

Для захисту інтелектуальної власності та ознайомлення науковців та підприємців в Україні і за кордоном з науковими розробками та результатами наукових досліджень в університеті наказом ректора створено відділ інтелектуальної власності. Про ефективність його роботи свідчить той факт, що за останні три роки науковцями університету отримано більше ста патентів на винахід і корисну модель.

І в цій області наукової діяльності професор Скиба М.Є. подає приклад для молодих науковців. Так, за період наукової діяльності ним опубліковано більше 200 наукових праць, з них 30 патентів та авторських свідоцтв на винахід, 5 монографій та 6 навчальних посібників та підручників (5 – з грифом МОН України).

Досягнуті університетом результати в науковій діяльності підтверджують його провідну позицію як наукового центру Поділля, але ректор Скиба Микола Єгорович не зупиняється на досягнутому, дивиться в майбутнє і ставить перед науковцями університету стратегічне завдання – вийти на рівень університетів, що претендують на статус науково-дослідних навчальних закладів.

Роботи для виконання поставленої мети багато і вона вже розпочата. У 2007 році за наказом ректора Скиби М.Є. в університеті створено науково-дослідний інститут трибології і матеріалознавства, який очолив д-р техн. наук, проф. Каплун В.Г.

Перші вагомі результати діяльності науково-дослідного інституту з’явилися вже через рік його діяльності – захист трьох докторських дисертацій, загальний об’єм фінансування науково-дослідних робіт наблизився до одного мільйона гривень на рік. І це тільки початок.

Для підвищення ефективності роботи професорсько-викладацького складу і наукових співробітників університету, повнішого викорис-

тання їх інтелектуального потенціалу та економічного стимулювання впровадження науково-дослідних робіт в університеті наказом ректора Скиби М.Є. запроваджено щорічне рейтингове оцінювання. Впровадження рейтингового оцінювання дозволило активізувати процес підготовки і захисту дисертацій, видання монографій та підручників, укладання договорів на виконання науково-дослідних робіт, участь в міжнародних конкурсах та конференціях.

Досягнення науковців університету щорічно оцінюються на конкурсі закінчених науково-дослідних робіт з фундаментальних та природничих досліджень в технічній галузі, що проводить Хмельницька обласна рада. В основному переможцями конкурсу стають науковці Хмельницького національного університету, що підтверджує високий науковий рівень їх робіт. Декілька раз переможцем конкурсу в різних номінаціях став професор Скиба М.Є., зокрема в номінації “Прикладні НДР” з роботою “Розробка новітніх технологій та обладнання для розволокнення натуральної шкіри”.

За роки свого становлення Хмельницький національний університет створив сучасну добротну науково-технічну базу, в його стінах працює потужний науково-педагогічний колектив, якому до снаги вирішення найскладніших наукових задач, які ставить сьогодення. Але це тільки початок. На разі перед науковцями університету стоїть стратегічна наукова мета, сформульована ректором університету професором Скибою Миколою Єгоровичем – вийти на рівень сучасних європейських вищих навчальних закладів і своєю діяльністю допомагати Україні активно інтегруватися в європейський простір.

7. Видатний вчений та науковець

У процесі багаторічної наукової діяльності в університеті сформовано потужні наукові школи, які очолюють провідні науковці, знані в Україні та за кордоном. Чільне місце серед них займає наукова школа ректора університету, д-ра техн. наук, професора Скиби Миколи Єгоровича – “Наукові та практичні основи переробки відходів виробництва у легкій промисловості”. Наукові дослідження в школі проводяться в кількох напрямках: теоретичні і практичні основи дезінтеграції відходів полімерних та текстильних матеріалів; створення обладнання і технології для їх вторинної переробки; наукові основи проектування високоефективних механізмів і пристроїв для машин легкої промисловості; автоматизація процесів складання плоских багат шарових виробів легкої промисловості; нау-

кові основи проектування енергозберігаючих приладів машин легкої промисловості.

Науковцями школи захищені 2 докторські і 16 кандидатських дисертацій, видані 3 монографії, 1 підручник, опубліковано понад 250 статей, одержано 40 авторських свідоцтв і патентів.

Науковою школою професора Скиби М.Є. зроблено суттєвий внесок в створення технології комплексної переробки полімермістких відходів. Саме фрагменти цієї розробки є складовою комплексної наукової роботи “Наукові основи створення ресурсозберігаючих екологічно безпечних технологій виготовлення конкурентоспроможних шкіряних матеріалів та виробів”, що подається на здобуття Державної премії України.

В області наукової діяльності професор Скиба М.Є. подає приклад для молодих науковців. Характерним є те, що навчальні посібники “Основи інтелектуальної власності”, “Експлуатація, обслуговування та ремонт машин” користуються попитом не тільки серед студентів Хмельницького національного університету, а й студентів інших навчальних закладів, зокрема Київського національного університету технологій та дизайну, Херсонського національного технічного університету, Мукачівського державного університету.

В університеті успішно діють наукові школи з тертя та зношування в машинах, машинознавства, матеріалознавства, механіки деформованого твердого тіла, прогресивних технологій поверхневого зміцнення конструктивних елементів, автоматизованих систем контролю радіоелектронної апаратури, проблем економіки, нормування праці, з обліку і аудиту, новітньої історії України тощо.

8. Плани і задуми на майбутнє

Посада ректора багато до чого зобов’язує Миколу Єгоровича, тому перше місце у його планах, як патріота України, посідає робота, пов’язана з розвитком Хмельницького національного університету. Він у постійному пошуку, в його мріях існує певне бачення цього розвитку, яке сформувалося в окремі підпрограми загального перспективного розгорнутого плану діяльності на найближче десятиліття.

В основі підпрограми “Структура підготовки фахівців, комплектування контингенту студентів, працевлаштування випускників та організаційна структура університету” передбачається: така структура підготовки фахівців, яка б відповідала результатам вивчення потреб ринку праці, отриманим на основі постійної роботи з Хмельницьким обласним центром зайнятості, роботодавцями області та іншими регіонами України.

Разом з цим планується впровадження сучасних форм і методів організації навчального процесу та інноваційних технологій навчання, вдосконалення форм і методів проведення самостійної роботи студентів, приведення їх у відповідність до специфіки дисципліни та обсягу годин, виділених на самостійну роботу, забезпечення прозорості виконання самостійної роботи студентів, у тому числі курсових, дипломних робіт.

Обов'язковою умовою навчання є функціонування модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища для навчання (Moodle), для чого розробляються матеріали із створення програмних комплексів навчальних дисциплін для наповнення модульної оболонки окремими елементами: робочими програмами, інформаційними матеріалами навчальної дисципліни, методичними вказівками для виконання різних видів навчальної роботи та проведення контрольних заходів.

Надалі триватиме упровадження системи внутрішнього моніторингу якості підготовки фахівців та управління освітньою діяльністю університету, з цією метою розпочалися роботи зі створення центру незалежного оцінювання результатів навчання студентів, активізовано безперервний процес самоаналізу, самооцінки, самоатестації структурних підрозділів та університету в цілому.

Важливе місце відведено підпрограмі “Комп'ютеризація діяльності університету”, метою якої є досягнення якісно нового технічного і організаційного рівня комп'ютеризації основних напрямів діяльності університету. Досягнення цієї мети передбачає удосконалення комп'ютерної локальної мережі університету, реконструкцію комп'ютерного парку в напрямі розширення його технічних можливостей, зокрема, підвищення пропускну здатності локальної мережі, збільшення швидкості передачі інформації; реконструкцію дисплейних класів та мультимедійної аудиторії інформаційно-комп'ютерного центру; інтеграцію систем модульного середовища для навчання та інформаційної системи університету, а також якісну локалізацію українською мовою усіх основних програмних модулів.

У задумів в майбутньому неможливо обійтися без підпрограми “Науково-дослідна робота університету”, метою якої є забезпечення розвитку фундаментальних та прикладних досліджень з використанням бюджетного та позабюджетного фінансування, пошук нових форм проведення наукових досліджень і розвиток наукового співробітництва з науковцями та вченими зарубіжних університетів, НАН України, з промисловими підприємствами.

Заслуговує на увагу підпрограма “Виховний процес і студентське самоврядування”. Це – створення умов і реалізація системи комплексних заходів для набуття молодим поколінням соціального досвіду, успадкування духовних надбань українського народу, досягнень культури міжна-

ціональних взаємин, формування у молоді незалежно від національної приналежності рис громадянина української держави, розвиненої особистості, високої моралі, художньо-естетичної, правової, трудової, екологічної культури, виховання постійної життєвої необхідності у наполегливому здобутті, поглибленні знань.

У планах національно-патріотичного виховання – щорічна акція “Розмовляй українською”, заходи фольклорно-мистецького студентського клубу “Ми – українці”, до Дня соборності України, незалежності України, літературні вечори, присвячені видатним українцям – Т.Г. Шевченку, В. Стусу, Л. Костенку, Р. Іваничуку та багатьом іншим, студентський молодіжний рух “Не будь байдужим”, “Зроби Україну українською”, етнофестиваль за участю українських рок-гуртів.

У громадсько-суспільному вихованні – робота студентів в студентських самоврядних структурах, круглі столи з обговорення проєктів, положень про студентське самоврядування, студентські гуртожитки, питань Болонського процесу, поточні студентські справи. Проведення круглих столів з участю Миколи Єгоровича набули особливої популярності, де перша особа університету з перших вуст, від самих студентів може почути різні запитання, дати заспокійливу відповідь, щиро батьківську пораду.

У плані культурно-мистецького виховання здійснилася мрія не лише самого Миколи Єгоровича, а й студентів: міський кінотеатр “Проскурів”, розташований поруч з університетом, став університетським Будинком молоді. Тут проводяться студентські тематичні вечори, вечори відпочинку, вечори запитань і відповідей, де змагаються дві сторони: з одного боку студенти, з іншого – певний колектив кафедри, дискотеки, диско-бали, новорічні бали, конкурси-виставки фотомистецьких робіт.

Вірним був обраний шлях морально-духовного виховання, де студенти беруть участь в акції “Милосердя” для дітей сирітських закладів міста й області, облаштуванні Будинку дитини в місті Хмельницькому для дітей вулиці. А також шлях екологічного виховання, коли студенти мають можливість брати участь у роботі обласного екофестивалю “Свіжий вітер”, в акціях “Весняна толока” з облаштування і озеленення території університету, міста й області та “Чистий пляж”. Однак у планах – екскурсії студентів університету до ботанічних садів та розсадників Поділля і України.

Інтелектуальне виховання студентів – це на сьогодні вже не мрія, – а реальність. Існує студентський інтелектуальний клуб “Start game”, університетська збірна команди “Пантеон”, проводяться тури відкритого чемпіонату інтелектуальних ігор “Що? Де? Коли?”

Програма “Фінансово-економічна діяльність та соціальний розвиток університету” спрямована на якісну перебудову соціальної сфери для

істотного підвищення добробуту працівників університету, створення належних умов для праці та відпочинку; перенесення основних акцентів соціальної політики безпосередньо в студентське середовище, забезпечення комфортних умов проживання в студентських гуртожитках, організації змістовного проведення дозвілля; усунення зрівнялівки, розробка системи надання надбавок до заробітної плати на основі оцінки змісту та якості праці; посилення захисту інтелектуальної власності і зміцнення на цій основі соціальних позицій та доходів представників науково-технічної інтелігенції, діячів освіти, професорсько-викладацького складу; створення нових робочих місць через розширення діяльності діючих науково-навчально-виробничих центрів, реструктуризація та відновлення сфери освітянських послуг; забезпечення в університеті запровадження повномасштабної пенсійної реформи; запровадження системи оздоровчо-санаторного лікування, оздоровлення працівників університету та їх дітей, студентів в оздоровчо-спортивному таборі с. Головчинці Летичівського району Хмельницької області; сприяння у поліпшенні житлових умов викладачів після захисту докторських дисертацій.

Виходячи з цих основних завдань фінансово-економічної діяльності, ректор університету мріє про завершення будівництва нового навчального корпусу університету, розширення власної видавничої бази, реконструкцію Будинку молоді “Проскурів”, надання матеріальних заохочень за видавництво наукових монографій, підручників; надання сімейним студентам окремих кімнат у гуртожитках, звільнення від плати за гуртожиток старост поверхів та голів студентських рад; введення в дію профілакторію водно-веслувальної бази на р. Південний Буг, добудову спортивних майданчиків, оздоблення території внутрішнього подвір'я корпусів №№ 2, 4 та 5, облаштування зимового саду, обсерваторії тощо.

Стратегічними завданнями підпрограми “Міжнародне співробітництво” є забезпечення інтеграції університету у світовий освітній, науковий та культурний простір; розвиток та зміцнення взаємовигідного співробітництва університету на дво- і багатосторонній основі із зарубіжними з вищими навчальними закладами, міжнародними організаціями, установами, фірмами, фондами, комітетами, асоціаціями тощо.

Завдяки розвитку освітнього та наукового потенціалу університету, підняття його престижу за кордоном ректор університету разом з колегами планує розгорнути академічні обліки на основі європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу, розширити можливості для залучення до навчання іноземних студентів, орієнтувати на залучення додаткового джерела фінансування через систему грантів, укладання договорів з іноземними юридичними та фізичними особами щодо навчання студентів, підготовки наукових кадрів, проведення спільних нау-

ково-дослідних та проектно-конструкторських робіт тощо.

Великі плани передбачені підпрограмою “Матеріально-технічна база”. Як уже згадувалося, це мрія про завершення будівництва нового навчального корпусу – корпусу № 5 на 9000 м², вертикальне планування та благоустрій території, виконання проектних робіт та будівництво корпусу кафедри фізичної реабілітації.

Перлиною прилеглої території університету є ботанічний сад. На сьогодні це розсадник декоративних рослин, квітучі клумби, пішохідні доріжки, переходи, місточки через невеличку річечку, однак у задумах і мріях – облаштування експозиції японського саду (водовідвід, системи доріжок, освітлення), створення експозиції “Подільський Версаль” (прокладання системи доріжок, створення газонного покриття, насадження понад чотирьох тисяч рослин), будівництво оранжереї та теплиці, влаштування ділянки “Товтрової гряди” (степові Товтри) між дібровним та японським садом, а основне – підготовка документів для надання ботанічному саду Хмельницького національного університету статусу території природно-заповідного фонду України.

До особливо цікавих ідей щодо розбудови ботанічного саду належить ідея влаштування українського та пальметного саду, облаштування містків і дамб рустованим гранітом, влаштування “Саду безперервного цвітіння” (між корпусами №№ 1, 2 та їдальнею), встановлення декоративних металевих фігур заслуженого художника України М.І. Мазура, створення гербарію, облаштування саду розоцвітних, витких рослин та саду Химер.

Пріоритетами розвитку підпрограми “Бібліотечна справа” визначено модернізацію структури управління інформаційними ресурсами університету, структури бібліотеки задля якісного обслуговування користувачів і забезпечення ефективного розвитку наукової, навчальної, культурно-просвітницької діяльності університету; раціональне комплектування фонду бібліотеки як частини культурної спадщини та інформаційного ресурсу країни.